

LOs sommerpatruljerapport 2023 for LOs regionskontor i Trøndelag

Innhold

Innledning	3
Formål	4
Gjennomføring av sommerpatruljen	4
Deltakelse	4
Besøk	5
Funn	6
1. Arbeidskontrakt.....	7
2. Verneombud	7
3. Kameraovervåkning.....	7
Besøkte forbundsområder	8
Media	9
Tilbakemeldinger	10

Innledning

LOs sommerpatrulje i Trøndelag ble avholdt for 38 gang fra 3.- 7 juli 2023.

Vi hadde tre fysiske patruljer som ble fordelt rundt i hele Trøndelag. Sør patruljen startet i Røros og jobbet seg ned mot Orkanger før de dro videre til Fosen og til slutt Trondheim. Nord- patruljen startet i Rørvik og jobbet seg inn mot Trondheim. Trondheims patruljen fokuserte på Trondheim og Omegn. Fredag 7. juli gikk hele patruljen sammen i Trondheim. Det endte med at vi fikk intervjuet 631 unge arbeidstakere i Trøndelag.

Sommerpatruljen er en unik mulighet til å møte unge arbeidstakere der de er for å sikre et positivt møte med arbeidslivet. Patruljen vil også gi unge den informasjonen de trenger for å jobbe for en trygg og god arbeidsplass for seg selv og sine kollegaer. Dette har vært svært viktig da arbeidsmarkedet har vært usikkert under pandemien, og ettervirkningene den hadde. Vi var spente på hva som møtte oss under patruljen i år da bruddene på arbeidsmiljøloven var på ca. 50 % av bedriftene vi besøket i fjor. Det vil si at det var brudd på nesten annen hvert intervju vi hadde i fjor med unge arbeidstakere.

Formål

LOs sommerpatrulje er en av LOs mest kjente merkevarer, og de aller fleste kjenner til hva sommerpatruljen sitt arbeid dreier seg om. Her informerer vi de unge arbeidstakerne vi møter om deres rettigheter og plikter i arbeidslivet, samt fordelene og viktigheten av det å organisere seg.

På LO- kongressen i 2022 ble det vedtatt at sommerpatruljen skal gjennomføres:

LOs sommerpatrulje er helt sentral i LOs arbeid ovenfor unge arbeidstakere. Sommerpatruljen sikrer unge arbeidstakers interesser og synliggjør betydningen av LOs arbeid for et trygt og godt arbeidsliv. Deltakelse i sommerpatruljen gir viktig skoloring og kunnskap til fremtidige tillitsvalgte. LO vil videreutvikle og styrke sommerpatruljen. Det er et mål for LO at deltakelse i patruljen øker og at flere bedrifter blir besøkt.

-LO- Kongressen 2022

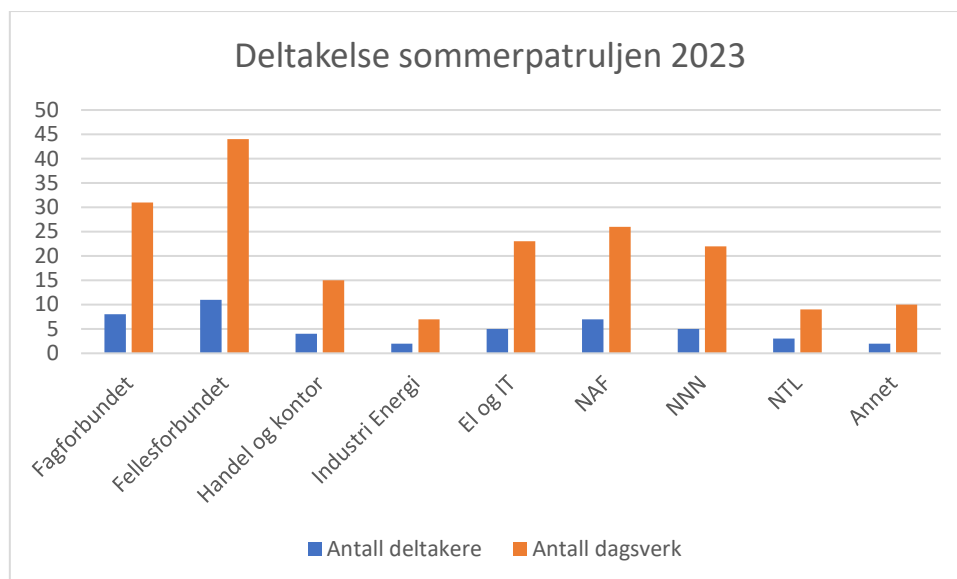
Vedtaket legger vekt på viktigheten av patruljen for synliggjøring overfor unge arbeidstakere, samt det ansvaret forbundene selv har tatt på seg for å bidra i gjennomføringen av sommerpatruljen.

Gjennomføring av sommerpatruljen

Årets sommerpatrulje ble gjennomført som en fysisk patrulje. Vi oppsøkte alle arbeidsplasser fysisk. Patruljen i år var delt opp i tre, patrulje sør, nord og Trondheim og Omegn.

Deltakelse

Det var 44 deltakere fordelt på 8 forbund som deltok på årets sommerpatrulje. Dette utgjorde 187 dagsverk. Over halvparten av deltakerne hadde ikke deltatt på sommerpatruljen tidligere. I 2022 var det 46 deltakere fordelt på 9 forbund med en total på 175 dagsverk. Samme som i fjor, gikk årets patrulje over en uke, henholdsvis uke 27.

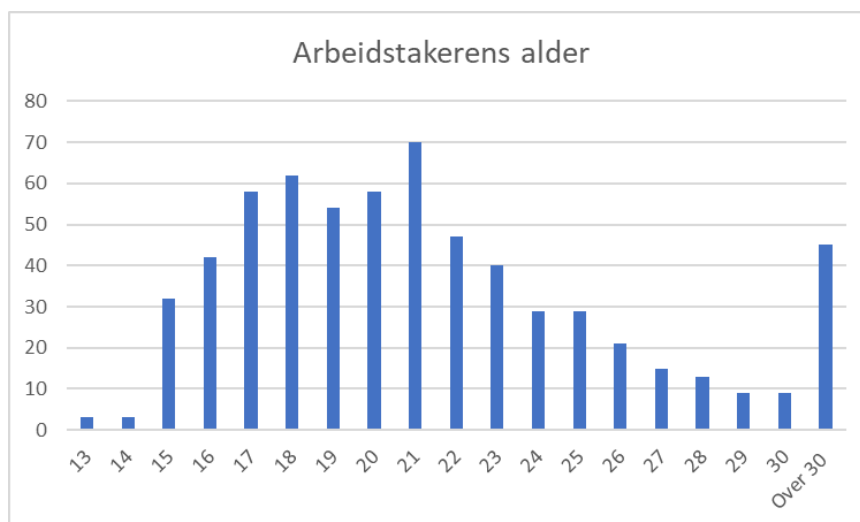
Figur 1 Oversikt over deltakelse på sommerpatruljen 2023 fra de ulike forbundene

Besøk

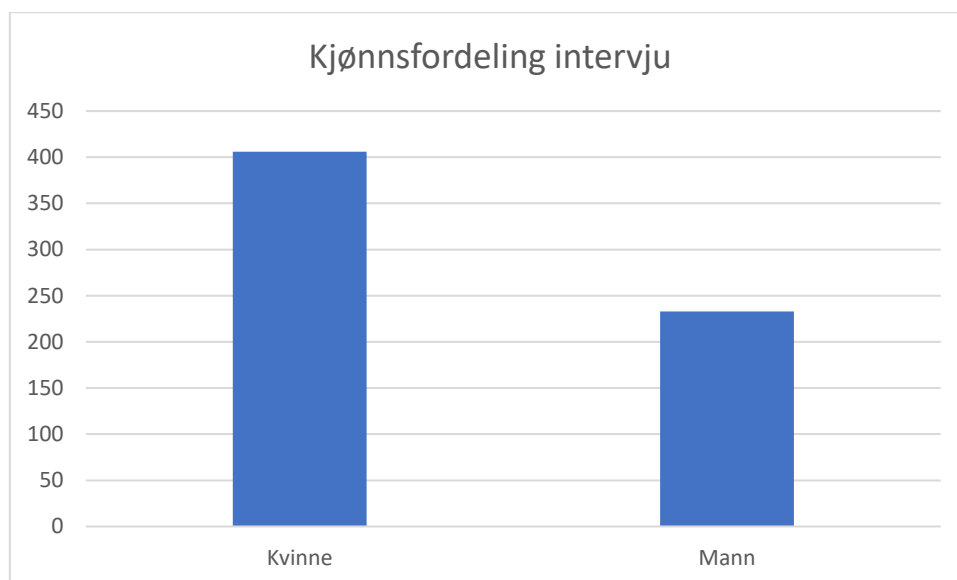
Vi besøkte 904 bedrifter under årets sommerpatrulje, og vi fikk gjennomført 631 intervjuer. Det vil si at av de 904 bedriftene vi besøkte, var det 273 bedrifter vi ikke fikk gjennomført intervjuer. Dette skyldes at ikke alle bedrifter hadde unge arbeidstakere tilgjengelig, eller at de ikke ville snakke med oss. Det var 68 bedrifter som ikke ville la sine unge arbeidstakere bli intervjuet av LOs sommerpatrulje.

Antall besøk er en pekepinn på hvor viktig patruljen er, og antall som har snakket og møtt oss på veien. Når vi er ute, er vi veldig opptatt av kvaliteten under besøkene og at de som møter patruljen får et positivt inntrykk av LO. Vi er ikke ute for å ta noen, men for å ivareta de unge arbeidstakerne vi snakker med. I Trøndelag ble det vervet 33 nye medlemmer inn i LO familien under sommerpatruljen.

LOs sommerpatrulje i Trøndelag 2023

Figur 2 Oversikt over arbeidstakerens alder av de vi intervjuet

Figur 3 Oversikt over kjønnfordelingen av de vi intervjuet

Funn

Før vi startet sommerpatruljen, bestemte vi oss for å ha ekstra fokus på tre områder: Arbeidskontrakter, verneombud og kameraovervåkning. Dette fordi vi tidligere har sett en negativ utvikling på disse områdene de tidligere årene vi har gått sommerpatrulje. Vi opplever også at unge arbeidstakere ikke får tilstrekkelig med informasjon innenfor disse områdene. Som skrevet tidligere intervjuet vi 631 unge arbeidstakere i Trøndelag i år. Av disse ble det oppdaget brudd på 45,5% av intervjuene. Dette er en nedgang fra patruljen i fjor, da ble det avdekket brudd på 50,6% av de vi intervjuet i 2022.

1. Arbeidskontrakt

Under årets sommerpatrulje har vi hatt et ekstra søkelys på arbeidskontrakter. Dette grunnet funnene som ble avdekket under tidligere patruljer. Vi var også spente på hvordan det sto til i år, da vi har sett en økning på bruddprosent i flere år, spesielt etter korona og om denne innvirkningen fortsatte på dette området. Vi vet også at flere unge i dag er mer obs på at man har krav på en arbeidskontrakt, men ikke like mye kunnskap om hva kontrakten faktisk skal inneholde. Patruljedeltakerne fikk god informasjon om hva en arbeidskontrakt skal inneholde, og om regelverket knyttet til arbeidskontrakter. I år var det en bruddprosent på 3,5% på arbeidskontrakter. Dette er en nedgang siden i fjor da denne prosenten lå på ca. 7%.

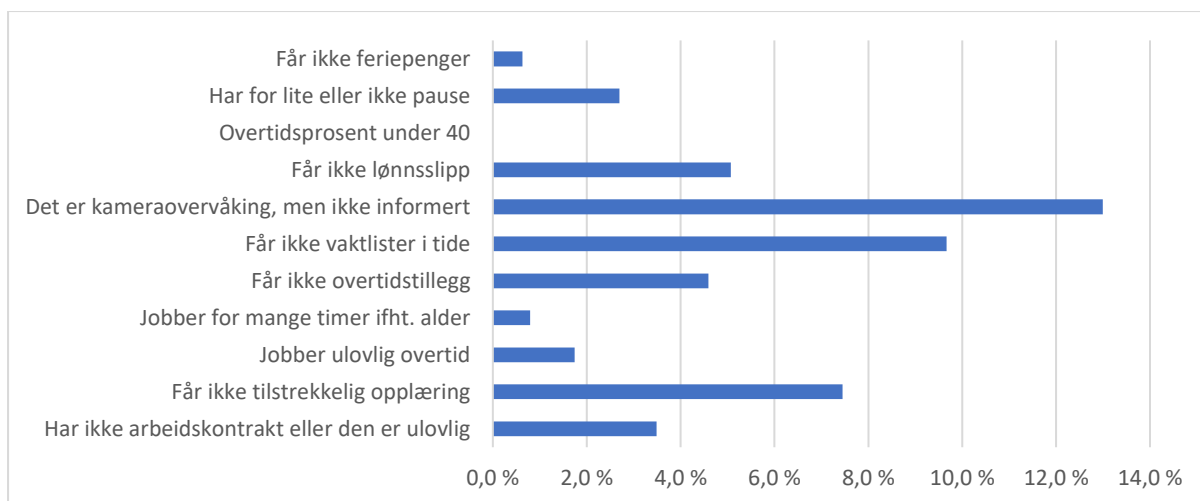
2. Verneombud

Ungdom og lavtlønte grupper er overrepresentert i yrkesskadestatistikken. Derfor er det svært viktig at patruljen har et ekstra fokus på akkurat dette området. Vi la vekt på om arbeidsplassen hadde verneombud, og om arbeidstakere hadde fått informasjon om hvem som var verneombud på arbeidsplassen, og hvilke oppgaver et verneombud har. I år var det 21,1% brudd på verneombudsordningen. I fjor lå bruddprosenten på underkant av 30 prosent. Vi ser altså en nedgang på dette området siden i fjor.

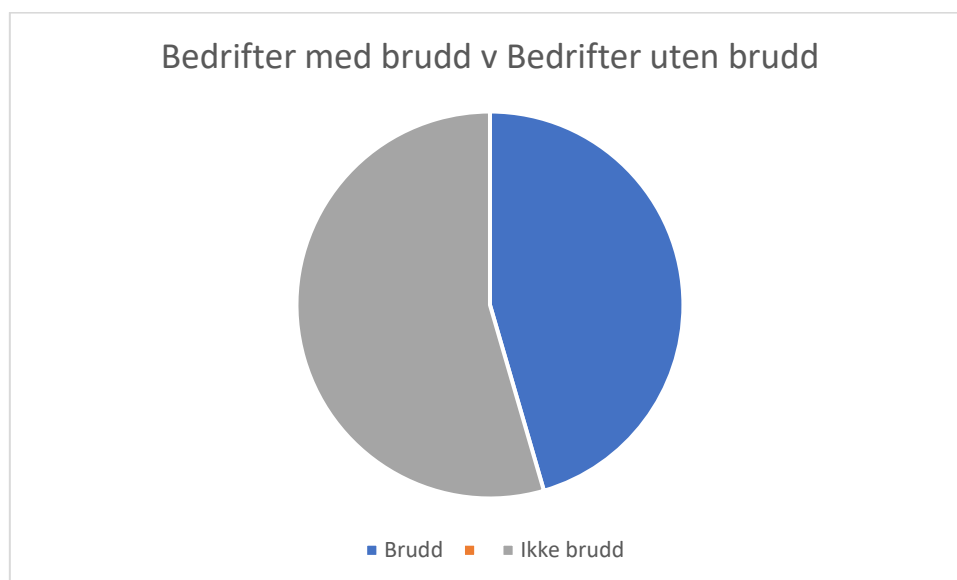
3. Kameraovervåkning

De siste årene har teknologien utviklet seg kraftig, og markedet er fullt av ulike produkter som kan benyttes i arbeidslivet. Teknologien utvikles også fortere enn tidligere, noe som gjør at lovverket ikke klarer å henge med i enkelte tilfeller. Vi har også sett en økning de siste årene knyttet til kameraovervåkning av ansatte på bedriftene. Derfor var det naturlig at patruljen satte ekstra søkelys på dette området. I fjor lå bruddprosenten på ulovlig bruk av kameraovervåkning på 14%. I år var bruddprosenten på 13% der det ble avdekket brudd på reglene om lovlig kameraovervåkning. Her kan vi se en liten nedgang siden i fjor på dette området. Prosenten er fortsatt høy, og det viser hvor seriøst vi må ta denne utviklingen av brudd på reglene om lovlig kameraovervåkning.

LOs sommerpatrulje i Trøndelag 2023

Figur 4 Oversikt og prosent over bruddene vi avdekket under sommerpatruljen 2023

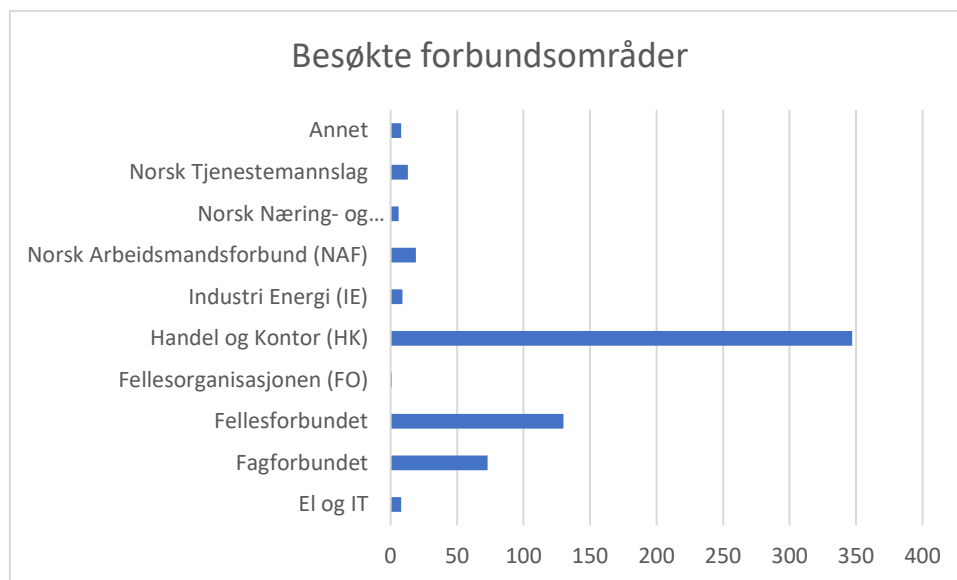
Figur 5 Oversikt av bedrifter med og uten brudd

FORKLAR HVA DISSE TO DIAGRAMMENE SIER!

Besøkte forbundsområder

I Trøndelag har vi som mål om størst mulig bredde i arbeidsplassbesøkene. Vi har også som mål at deltagerne skal besøke ulike forbundsområder i løpet av patruljen. Dette fordi vi mener det er viktig at deltagerne lærer med om andre yrkesgrupper. Alle forbund har hatt mulighet til å sende inn lister over arbeidsplasser de ønsker at vi skal besøke. Totalt var det fem forbund som sende inn lister. Av de forbundene som har sendt inn lister har vi prøvd etter beste evne å besøke disse bedriftene.

Det var ikke alle arbeidsplassene vi fikk besøkt, men de fleste av disse bedriftene prioriterte vi så godt vi kunne. Deltagerne fra de ulike forbundene spiller også en rolle her. Vi har som mål å ha en større bredde i arbeidsplassbesøkene, men da er vi helt avhengig av at flere forbund sender inn nav på bedrifter, og i tillegg får med flere deltagere fra sitt forbund.

Figur 6 Oversikt av besøkte forbundsområder patruljen var innom under sommerpatruljen

Media

Positiv medieomtaler er viktig for LOs sommerpatrulje. På denne måten kan vi tydeliggjøre at vi er en gladpatrulje med mål om å informere unge arbeidstakere. Slik er det lavere terskel for arbeidsgiver å gi innpass på arbeidsplassen og for arbeidstakeren å gjennomføre intervju med oss.

Samtidig er det viktig tydeliggjøre hvordan arbeidslivet faktisk er. Vi avdekker noe gjennom sommerpatruljen, men jobben som blir gjort gjennom hele året, gir et klarere bilde. Vi ser at unge i arbeidslivet ikke får det de har rett på og vi ser at noen arbeidsgivere utnytter de unge. Vi er opptatt av at unge får et godt og trygt møte med arbeidslivet, derfor er det viktig å bruke media til å belyse akkurat dette. Det har vært flere avisoppslag og intervjuer i både avis og radio. Både før, under og etter patruljen. I Trøndelag har vi vært svært aktive på sosiale medier under sommerpatruljen. Sosiale medier er en god plattform til å spre informasjon, men også til å synliggjøre oss på en annen måte enn tidligere. Vi har også hatt

en del oppslag i media, hovedsakelig lokale media, men også i større aviser før, under og etter sommerpatruljen.

– Ble nektet adgang hos kjent trøndersk restaurantkjede

LOs sommerpatrulje kommer på uanmeldt besøk på arbeidsplasser. Men det er ikke alle steder de moter åpne dører.

Tilbakemeldinger

Vi har fått noen tilbakemeldinger etter patruljen. Flere deltakere har gitt tilbakemelding på at det sosiale under patruljen fungerte bra på alle de tre patruljene. Noe som var et viktig mål for oss på grunn av tilbakemelding vi fikk i fjor da det sosiale ikke fungerte så bra hos Trondheims patruljen.

Videre har LOs regionkontor følgende anbefalinger for oppfølging av sommerpatruljen 2024.

- Forbundene må sende inn forslag til bedrifter de ønsker at sommerpatruljen skal besøke.
- Forbundene må selv ta ansvar for å få med flere deltakere fra eget forbund
- Få til kveldspatrulje i Trondheim
- Sosiale aktiviteter under sommerpatruljen

Med vennlig hilsen LO Trøndelag

Kristian Tangen, regionleder

Frida Dahlberg Monsen, faglig ungdomssekretær

